

ΚΑΘΙΣΤΗΜΕΝΗ «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ» ΠΟΥ ΑΠΟΦΕΡΕ 17000 ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΑ 20 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ

2.000 τα παιδιά των φαναριών στην Αθήνα

Η ανοχή της κοινωνίας δημιούργησε καθεστώς

Μια «τρέλα» δίνει χρώμα στα όνειρα 150 παιδιών

ΑΙΧΜΕΣ

Της Μυρτώ Λαιμού

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Αρετή Αθανασίου

ΕΙΝΑΙ λυγερή κοπέλα η Ναρκίς. Λυγερή και όμορφη, με δυο υπέροχα σπινθηροβόλα μάτια. Τριγυροποπούλα, είκοσι χρόνων - το λέει με περηφάνια - αλλά δείχνει το πολύ 16! Και είναι κιόλας μάννα δύο γιων, έξι και τεσσάρων χρόνων. Μικρή παντρεύτηκε και δεν ευτύχησε. Ψυχικά άρρωστος, ο άντρας της νοσηλεύεται στο Λαφί, γονείς δεν έχει η Ναρκίς, μοναχή ανασταίνει τα παιδιά της και τα σέβνει μαζί της κάθε φορά που δγάνει στη γύρα...

Παιδί των λουλουδιών είναι η Ναρκίς - από τα οκτώ της χρόνια. Αυτή την «ευκαιρία» είχε κι αυτή την άρπαξη. Την ίδια - και μόνη - ευκαιρία έχουν και τα παιδιά της. Λουλουδία, χαρτομάντιλα, ότι να 'ναι, το χέρι απλωμένο πάντως σε πολυάριθμους δρόμους και φανάρια...

Κάθεται μαζί μας η Ναρκίς, στον μικρό χώρο που λειτουργεί σαν αποθήκη και σαν γραφείο, στο Κέντρο Συμπαράστασης Παιδιών και Οικογένειας, στην οδό Γιατράκων 12, στο Μεταξουργείο. Φουριόζα μήτση, αφήθηκε σε μια καρέκλα και είπε: «Αχ, δεν μπορώ άλλο, μπούνησα!». Είχε πει να γράψει τον μεγάλο της γιο στο σχολείο, όπως την παρότρυνε η Μυρτώ, και από το σχολείο ζήτησαν διβλιάριο εμβόλιων και το διβλιάριο το έχει χάσει η Ναρκίς και ούτε που θυμόταν τα εμβόλια που έχει ήδη κάνει το παιδί. «Αλλά δίχως εμβόλια δεν το παίρνουν στο σχολείο!» Και αυτή η μοναδική ευκαιρία να φύγει ο Γιάννης από τα φανάρια και να πάει στο σχολείο θα χαθεί.

Ανάδει και θυμώνει η Μυρτώ Λαιμού, υπεύθυνη του κέντρου που έχει μια τέτοια όση... τρέλας, ώστε να κάνει αυτό το «ατόπημα»: να νοικιάσει ένα χώρο και να φωλιάζουν εκεί όλα τα κατατρεγμένα παιδιά των φαναριών, τα παιδιά του κοινωνικού αποκλεισμού. Εμπίσσε τρέλα, ήταν τρέλα, έγινε πραγματικότητα και το «κέντρο» κοινοί να κλείσει δύο χρόνια ζωής και δίνει χρώμα στα όνειρα 150 παιδιών από το Μεταξουργείο, τον Κολωνό, την Ακαδημία Πλάτωνος.

Αν δεν υπήρχε αυτό το σπίτι, θα υπήρχε μόνο η κόλαση των δρόμων για τη Σερπίλ και την αδελφή της τη Μελίς, για τον μικρό Τζόννη, τον 12χρονο Κώ-

Είναι παιδιά. Έχουν το ίδιο όνομα, Κώστας, την ίδια ηλικία, 13 χρόνων. Παίζουν, ζωγραφίζουν. Όταν ξεφεύγουν από το μεροκάματο στα φανάρια

στα, για την 7χρονη Αϊνάν. Όχι ότι δεν υπάρχει πια κόλαση, υπάρχει και παραυπάραξη, αυτά τα παιδιά αν δεν βγουν στον δρόμο, δεν θα έχουν να φάνε. Αλλιώς, το μονοπάτι για τον παράδεισο είναι μικρό και στενό... Βγαίνουν όμως λιγότερο στον δρόμο και βρίσκουν στιγμές ή ώρες να πάνε κάπου όπου δεν υπάρχει απόρριψη, αποκλεισμός, αμήχανα δλέμματα ενοχής ή και ανοχής. Εκεί υπάρχει μια αγαλιά, ένα γαδί, μια δασκάλα που σκνύει πάνω από τον Κώστα στην πρώτη του μέρα και του δείχνει πώς να γράψει το έμφλον μικρό και το έμφλον κεφαλαίο και εκείνος εκνευρίζεται που δεν καταφέρνει το δεύτερο μισό έμφλον, σβήνει και ξαναοδηγεί το κουτσουρεμένο του έμφλον, αλλά εκείνη τον ενθαρρύνει: «Μα το γράφεις καταπληκτικά» του λέει, «έλα, ας προσπαθήσουμε πάλι».

Επιμένει η Μυρτώ Λαιμού: «Όχι, δεν γλιτώσαμε τα παιδιά από τα φανάρια, εκεί ξανατριξίζουν και θα ήταν η μεγαλύτερη δλακεία μας να τους ποίμε να μην το κάνουν, γιατί με τίποτα άλλο δεν μπορούν να χορτάσουν τα στομάχια τους, καμία άλλη ευκαιρία δεν έχουν, το κράτος περιορίζεται σε διαπιστώσεις και ευκολόγια και τα σχολεία έχουν μια

τακτική χειρότερη και από αυτήν της... Εφορίας!».

«Κλείς' το αυτό το πράμα», φωνάζει η Σερπίλ και καλύπτει τον φακό της Χριστίνας με το χεράκι της. Δεν θέλει πάρε - δώσε με δημοσιογράφους, εφημερίδες και κανάλια. Τίποτα δεν έχει να πει - ούτε το όνομά της - και τίποτα δεν έχει να κερδίσει.

Το ξέρει καλά αυτό και ας είναι μόλις οκτώ χρόνων... Κανένα παιδί δεν θέλει να ανοιχτεί και να μιλήσει. Στις «άγνωστες» που έχουν μπροστά τους προσφέρουν αυτό που έχουν εισπράξει: απόρριψη. Αλλά όταν ύστερα από λίγο ξαναγίνονται παιδιά και η Σερπίλ τραγουδά στο μαγνητόφωνο το τραγουδάκι που λέει για εκείνη την ιστορία «που δεν την έγγραψαν τα διδύκα», για την κόρη τη λυγερή που αγαπούσε ένα παλιόκαρι που ήταν «άσπρο σαν το στάρι», η μικρή Αϊνάν ξεχνιέται με την ιστορία της Χαχανούλας «που ήταν τόσο κουρασμένη και δεν μπορούσε η καμμένη να μιλήσει» και ο πεντάχρονος Τζόννης αρπάζει στα χέρια του σαν μικρόφωνο το μαγνητόφωνο να πει με καμιο έναν ερωτικό ταγγάνικο αμανέ...

Υστερα από λίγο θα ξεχυθεί στους δρόμους. Όπως και η Σερπίλ. Και η αδελφή της, η Μελίς...

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ οικογενειών είναι τα παιδιά των δρόμων. Παιδιά που ποροτρύνονται ή πιέζονται από τους γονείς τους να «βγουν» στον δρόμο, αφού τα εσοδά τους είναι πολλαπλάσια εκείνων που θα έβγαζε ένας ενήλικας στην ίδια δουλειά.

Τα ίδια τα παιδιά θεωρούν «φυσιολογική» την εργασία τους και μάλιστα πιστεύουν ότι έχουν καθήκον να βοηθούν οικονομικά την οικογένειά τους και έχουν μάθει να μην κρίνουν τους γονείς τους. Αντιθέτως, εκφράζουν σεβασμό και αγάπη σ' αυτούς... Ορισμένες φορές τα ασιού να μιλούν με περηφάνια για τα μεγάλα χρηματικά τους κέρδη και να δηγοούνται για τα δώρα που τους κάνουν οι γονείς τους ως επιδοδώηση.

Τα παιδιά των φαναριών, είναι τα παιδιά που δεν γράφτηκαν ποτέ στο σχολείο ή, αν γράφτηκαν, δέχονταν νωρίς. Ακόμη και οσα δηλώνουν ότι πάνε σχολείο, πηγαίνουν στανινός.

Οι γονείς τους είναι στην πλειονοτήτά τους αγράμματοι, άνεργοι, χωρίς επαγγελματική κατάρτιση. Προέρχονται από αγροτικές περιοχές και η ζωή στην πόλη τους κάνει ευάλωτους σε ανταγωνισμούς και πιέσεις. Η πολύχρονη ανοχή της κοινωνίας στην «εργασία» των παιδιών στους δρόμους, έχει δημιουργήσει ένα καθεστώς πια, αφού τρέφονται ικανοποιητικά ολόκληρες οικογένειες από τα εισοδήματα των παιδιών και κατά συνέπεια οι γονείς, καθώς είναι «βολεμένοι», έχουν πέσει σε αδράνεια... Το μέλλον των παιδιών τους δεν τους έχει απασχολήσει! Και δεν τους έχει απασχολήσει, γιατί πιστεύουν ότι όπως αποφάσισε η «φοίρα» γι' αυτούς, έτσι αποφασίζει και για τα παιδιά τους.

Η Μυρτώ Λαιμού είναι κοινωνική λειτουργός, υπεύθυνη του Κέντρου Συμπαράστασης Παιδιών και Οικογένειας

Χαμογελά η Κατερίνα με όσα της μαθαίνει στο Κέντρο η «ιδιαιτερή» δασκάλα της. Σιγά-σιγά ανακαλύπτει έναν κόσμο για τον οποίο μέχρι τώρα ελάχιστα ξέρει

Ανοιχτή γραμμή για τους πολίτες

«ΟΛΟΙ ΞΕΡΟΥΜΕ και συζητάμε για κάτι παιδιά του δρόμου που δεν έχουν γονείς, φαγητό, ούτε καν τα απαραίτητα», έγγραψε κάποτε στο ημερολόγιό του ένας δεκάχρονος που τον έλεγαν Ανδρέα και έγινε αστέρι. Για δική του χάρη έγινε αυτός ο σύλλογος, που εκείνος βάφτισε «Το Χαμόγελο του Παιδιού». Και για δική του χάρη, τρία χρόνια αργότερα, «ενεργοποιήθηκαν» και πάλι ο πατέρας του, ο Κώστας Γιαννιόπουλος, και τόσο άλλοι από τον σύλλογο να «βοηθήμε στους δρόμους, να καταγράψουμε

το πρόβλημα με μια κινητή μονάδα, πλαισιωμένη από θελοντές κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους, νοσηλεύτες και γιατρούς...». Για την καταγραφή του προβλήματος, για επισημάνσεις ή καταγγελίες εκμετάλλησης παιδιών, θα λειτουργήσει μια ανοιχτή γραμμή για τους πολίτες όλο το 24ωρο (τηλέφωνο: 4256.040) στο σπίτι που παραχώρησε ο Δήμος Νικαίας και θα αποτελέσει το «κέντρο επιχειρήσεων» του συλλόγου.